

YARGITAY

7. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2014/347
Karar No. 2014/5042
Tarihi: 04.03.2014

İlgili Kanun / Madde
6356 S. TSK. /25

- ***İŞ SÖZLEŞMESİ DEVAM EDERKEN SENDİKAL AYRIMCILIĞA UĞRAMA***
- ***SENDİKAL TAZMİNAT***
-

ÖZETİ Davacının talebi yukarıda belirtilen 2821 sayılı Yasa'nın 31/3.maddesine dayanmakta olup davacı iş sözleşmesinin devamı sırasında sendikal ayrımcılığa maruz kaldığını, sırf sendikal faaliyetleri nedeni ile Çelik İş Sendikası ile yapılan protokole göre bu sendika üyesi işçilere ödenen aylık 350,00 TL'sinin kendisine ödenmediğini, dava açması üzerine ödendiğini ileri sürerek iş sözleşmesinin feshinden önceki süreçte yaşanan bu olay nedeni ile sendikal tazminat talep etmektedir. Davacının iş sözleşmesinin devamı sırasında işverenin yaptığı bu uygulama nedeni ile sendikal ayrımcılığa maruz kaldığı davacı işçinin açtığı ve dava sırasında yapılan ödeme nedeni ile konusuz kalan alacak davasında verilen mahkeme kararını avukatlık ücreti ve yargılama gideri yönünden düzelterek onayan 9.Hukuk Dairesi'nin ilamı ile sabittir. Hal böyle olunca davacının sendikal tazminatı talep hakkı oluştuğu ve alınan bilirkişi raporu bir değerlendirmeye tabi tutularak talebin kabulü gerektiği halde yanılığlı değerlendirme ile davanın reddi hatalı olmuştur.

r

Taraflar arasındaki dava sonucunda verilen hükmün süresi içinde davacı vekili tarafından Yargıtayca duruşmalı olarak incelenmesi istenilmekle, duruşma için tebliğ edilen **04.03.2014** günü belirlenen saatte temyiz eden davacı Adem Özmen vekili Av.İbrahim Taran ile Av.Taliphan Kıymaz ve karşı taraftan davalı Kardemir Demir Çelik San. ve Tic.A.Ş. vekili Av.Hakan Yılmaz geldiler, gelenlerinhuzuru ile duruşmaya başlandı. Duruşmada hazır bulunan tarafların sözlü açıklamaları dinlendi. Duruşmanın bittiği bildirildi.Dosyadaki belgeler incelendi. Gereği görüldü:

Davacı vekili, davalı iş yerinde uzun zamandır Çelik İş Sendikasının yetkili olduğunu, Türk Metal Sendikasının işyerinde teşkilatlanmaya başladığını, teşkilat çalışmalarına müvekkilinin katıldığını, bunun üzerine bazı işçilerin ücretsiz izne çıkarıldığını, bir kısmının da izin dönemi gelmediği halde yıllık izne çıkarıldığını, 2010 yılı Haziran ayında 1909 işçinin Türk Metal Sendikasına üye olduğunu, davalı işverenin bu üyelere TİS gereğince ödemesi gereken kömür yardımının ödemediğini, Çelik İş Sendikası üyelerine ödeme yaptığını, sonrasında Türk Metal Sendikası üyelerine de kısmen ödeme yapıldığını, davalının gözdağı vermek amacıyla Türk Metal Sendikasının teşkilatlanmasına öncülük yapan aktif olarak çalışan 29 işçinin iş akdinin 17/06/2010 tarihinde sona erdirildiğini, açılan işe iade davalarının kabul edildiğini, feshin sendikal nedene dayandığının belirtildiğini, Yargıtayca kararların

onandığını, davalı ile Çelik İş Sendikası arasında protokol yapılarak Çelik iş Sendikası üyelerine 15/07/2010 tarihinden itibaren 15/12/2010 tarihine kadar her ay 350,00 TL ödeneceğinin kararlaştırıldığını, bunun üzerine bir çok işçinin tekrar Çelik İş Sendikasına döndüğünü, müvekkiline ve 1100 işçiye ödemenin yapılmadığını, bu nedenle .../..

dava açıldığını, dava açıldığını öğrenen işverenin parayı ödemediğini, davalının çalışanlar arasında ayrımcılık yaptığını, davacının sendikal tazminatı hak kazandığını belirterek sendikal tazminat alacağını davalıdan tahsilini talep etmiştir.

Davalı vekili, sendikal tazminat miktarının belirlenebilir nitelikte olduğunu, belirsiz alacak davası olarak açılmayacağını, işe iade davasında sendikal tazminata hükmedildiğini, kesin hüküm nedeniyle davanın reddi gerektiğini, TİS hükümlerinden taraf sendika üyelerinin ve dayanışma aidatı ödeyen işçilerin yararlanacağını, şirket ve Çelik İş Sendikası arasında imzalanan 10/06/2010 tarihli protokole göre 6 ay süre ile 350,00 TL ödemenin taraf sendika üyelerine yapılacağını kararlaştırıldığını, davacının Çelik İş Sendikası'ndan istifa ettiğini, 13/07/2010 tarihli dilekçesi ile dayanışma aidatı ödeyerek TİS'ten yararlanmak istediğini belirttiğini, talebinin kabul edildiğini, o dönemde binden fazla dayanışma aidatı talep dilekçesi geldiğinden dilekçelerin değerlendirilmesinin bir hafta sürdüğünü, davacıya ödemelerin eksiksiz yapıldığını beyanla davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, 2822 sayılı Yasanın 9/1 maddesi gereğince TİS'nden taraf işçi sendika üyelerinin yararlandığı, bu durumun TİS imzalayan sendikaya üye olmanın, dayanışma aidatı ödemenin doğal sonucu olduğu, işyerinde gerekli koşulları sağlayarak işverenle TİS yapma imkanına kavuşan, üyelerine bazı haklar sağlayan sendika üyesi işçilerle farklı sendikaya üye işçiler arasında eşitliğin olamayacağı, davacının protokol içeriğinden faydalandığı, taraf sendika üyeleri ile diğer sendika üyeleri arasında eşitlik ilkesine aykırı davranıldığı gerekçesiyle sendikal tazminat talep edilmesinde hukuki yarar olmadığı, davalı işverenin sendikalaşmaya karşı olan eylemi nedeniyle işe iade davasında yasal bir yaptırıma maruz kaldığı, işe iade davasının açıldığı tarihten önce bu davaya dayanak yapılan olayların gerçekleştiği, ancak işe iade davasında bu olayların dile getirilmediği, işe iade davası açıldığı dönemde bilinen bu olayların o davada dayanak gösterilmeyerek sonradan bu davanın açılmasının hakkaniyete uygun olmadığı, ayrıca iş akdi sona erdikten sonra doğrudan sendikal tazminat talep hakkının olamayacağı gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

Davacının sendikal tazminatı talep edip edemeyeceği ihtilaflıdır.

Davanın yasal dayanağını dava tarihi itibarı ile yürürlükte bulunan 2822 sayılı Sendikal Kanunu'nun 31. maddesi oluşturmaktadır.

Sözü edilen maddenin üçüncü fıkrasında işverenin, sendika üyesi olan işçilerle sendika üyesi olmayan işçiler veya ayrı sendikalara üye olan işçiler arasında, işin sevk ve dağıtımında, işçinin mesleki ilerlemesinde, işçinin ücret, ikramiye ve primlerinde, sosyal yardım ve disiplin hükümlerinde ve diğer hususlara ilişkin hükümlerin uygulanması veya çalıştırmaya son verilmesi bakımından herhangi bir ayırım yapamayacağı kuralı getirilmiştir. Konuya dair bir başka güvence bahsi geçen maddenin beşinci fıkrasında öngörülmüş, işçilerin sendikaya üye olmaları veya olmamaları sebebiyle iş sözleşmelerinin feshedilemeyeceği, yine yasaya uygun sendikal faaliyetler sebebiyle işten çıkarılamayacakları ya da farklı uygulamaya tabi tutulamayacakları hükme bağlanmıştır.

İşverenin 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 31. madde sinin üçüncü ve beşinci fıkralarına aykırı davranması halinde, işçinin bir yıldan az olmamak üzere sendikal tazminata hak kazanacağı hususu da yasada ifadesini bulmuştur.

2821 sayılı Sendikalar Kanununun 31. maddesinde 4773 sayılı Yasa ile yapılan değişiklik sonrasında, işçinin iş sözleşmesinin sendika üyeliği ya da sendikal faaliyetleri sebebiyle feshedilmesi halinde, doğrudan sendikal tazminat talep

hakkının olmadığı açıklanmış, 4857 sayılı İş Kanununun iş güvencesine dair hükümlerinin uygulanacağı kuralı getirilmiştir. Fesih dışında kalan sendikal nedene dayanan ayrımcılık hallerinde ise, işçinin doğrudan sendikal tazminat davası açma hakkı bulunmaktadır.

4773 sayılı Yasa ile sözü edilen maddeye eklenen yedinci fıkrada ise, iş güvencesi hükümlerinin uygulaması dışında kalan hallerde ve feshe bağlı tazminat istekleriyle sınırlı olmak üzere ispat yükünün işverene ait olduğu öngörülmüştür. Bu durumda sendikal nedenle fesih iddiasıyla açılan feshin geçersizliğinin tespiti ile işe iade davasında ispat yükü, önceden olduğu gibi işçi üzerindedir. Ancak, iş güvencesi hükümlerinden yararlanamayan bir işçinin açmış olduğu sendikal tazminat isteklerini içeren bir davada, aksinin ispatı işverene aittir.

Davacının talebi yukarıda belirtilen 2821 sayılı Yasa'nın 31/3.maddesine dayanmakta olup davacı iş sözleşmesinin devamı sırasında sendikal ayrımcılığa maruz kaldığını, sırf sendikal faaliyetleri nedeni ile Çelik İş Sendikası ile yapılan protokole göre bu sendika üyesi işçilere ödenen aylık 350,00 TL'sinin kendisine ödenmediğini, dava açması üzerine ödendiğini ileri sürerek iş sözleşmesinin feshinden önceki süreçte yaşanan bu olay nedeni ile sendikal tazminat talep etmektedir. Davacının iş sözleşmesinin devamı sırasında işverenin yaptığı bu uygulama nedeni ile sendikal ayrımcılığa maruz kaldığı davacı işçinin açtığı ve dava sırasında yapılan ödeme nedeni ile konusuz kalan alacak davasında verilen mahkeme kararını avukatlık ücreti ve yargılama gideri yönünden düzelterek onayan 9.Hukuk Dairesi'nin ilamı ile sabittir. Hal böyle olunca davacının sendikal tazminatı talep hakkı oluştuğu ve alınan bilirkişi raporu bir değerlendirmeye tabi tutularak talebin kabulü gerektiği halde yanılıgılı değerlendirme ile davanın reddi hatalı olmuştur.

O halde davacı vekilinin bu yöne ilişkin temyiz itirazı kabul edilmeli ve karar bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı nedenlerle **BOZULMASINA**, Yargıtay duruşmasında kendisini vekille temsil ettiren davacıyararına takdir olunan 1100,00 TL avukatlık ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, temyiz harcının istek halinde davacıya iadesine, **04/03/2014** gününde oybirliğiyle karar verildi.